

УДК 81'367.333

DOI: 10.31470/2518-7600-2019-7-63-74

THE DETERMINANTAL MEMBERS OF THE SENTENCE IN MODERN LINGUISTICS

ДЕТЕРМІНАНТНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

Грозян Ніна,

кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри
української філології,
e-mail: n.f.grozyan@mail.ru
orcid.org/0000-0003-0115-8371
Кримський інженерно-
педагогічний університет
вул. Севастопольська, 22,
м. Сімферополь, Крим, 95015

Hrozian Nina,

Ph.D. in Philological Sciences,
Head of the Department of
Ukrainian Philology
e-mail: n.f.grozyan@mail.ru
orcid.org/0000-0003-0115-
8371
Crimean Engineering and
Pedagogical University
Crimea, Simferopol, 22,
Sevastopolska Str., 95015

ABSTRACT

The development of modern linguistics requires solving theoretical and practical assignments, complex description of linguistic units and their constituent sub-units and interconnections. This aspect becomes relevant to the study of determinantal members of the sentence. The in-depth study of these structures promotes not only the determination of the functioning of the prepositional distributors in the sentence, but also the detailed coverage of the general and particular problems of the allocation of determinants of different syntactic groups. The following study is dedicated to the problem of studying one of the individual questions of the communicative organization of the sentence – the role of the determinantal members in the explication of spatial, temporal, causal, conditional, purposeful, classifying semantics, and meanings of refinement/constraint, complexity / separation semantic-syntactic structure of simple sentences in the modern Ukrainian language, their substantive and formal expression. In the

work the characteristics of the linguistic nature of the determinantal members as independent extenders of the sentence are characterized, the status of the determinant structures is discovered.

Keywords: *determinants, part of the sentence, determinantal connections, sentence extension.*

Постановка проблеми. У сучасній лінгвістиці актуальним залишається питання класифікації членів речення. Уважаємо за необхідне розмежувати два основні підходи в інтерпретації другорядних членів речення: традиційний (формально-граматичний) (Ф. І. Буслаєв, Д. М. Овсяннико-Куликовський, О. М. Пешковський) і новий (функційний) (І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, О. Б. Сиротиніна, Н. Ю. Шведова). Одним із пріоритетних векторів розвитку лінгвістики сьогодні є теорія детермінантів, яка посідає визначне місце в сучасному синтаксисі членів речення. Новий підхід до створення системи другорядних членів речення дозволяє врахувати їх функціональне різноманіття, ієрархічні зв'язки, периферійні явища, що породжують синкретизм семантики. Проте, «незважаючи на фундаментальний характер теорії детермінантів, у сучасному мовознавстві є низка нерозв'язаних проблем, які потребують багатоаспектного аналізу й інтерпретації» (Грозян, 2019: 28). Саме необхідність теоретичного осмислення деяких питань учення про детермінанти визначає **актуальність** дослідження. Поглиблений аналіз детермінантних членів речення в сучасній лінгвістиці компонентів сприятиме не тільки встановленню закономірностей уживання приреченневих поширювачів у структурі речення, а й ґрунтовному висвітленню загальних та часткових проблем щодо особливостей функціонування детермінантних конструкцій у реченнях різного типу (Грозян, 2018: 24–25). Об'єктом роботи є прийменниково-відмінкові, безприйменникові, прислівникові та дієприслівникові форми в позиції детермінантного члена речення, що спрямовані на вираження різних типів відношень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історія питання про детермінантні члени речення досить повно

відображена в спеціальних дослідженнях й окремих роботах останніх десятиліть (Вихованець, 1993; Загнітко, 2001), деякі параметри потребують уточнення. Саме поняття детермінантних членів речення, уведене Н. Ю. Шведовою, і сьогодні трактують неоднозначно. Одні дослідники, звужуючи поняття детермінанта, виводять за його межі словоформи із суб'єктно-обставинною семантикою (Іванова, 1978: 104–105), інші автори розчленовують цей термін, зберігаючи його за суб'єктними детермінантами, а поширювачі з обставинним значенням називають ситуантами (Алексєєв, 1987: 22).

Нову класифікацію членів речення запропонував І. І. Мещанінов, поділивши члени речення на самостійні (головні та другорядні) та залежні (від них), проте останні він позбавив статусу члена речення, хоч вони, на його думку, й відрізняються від другорядних за характером синтаксичної залежності й за роллю в поширенні речення (Мещанінов, 1945: 116–117). Усе це дало підстави для опрацювання концепції детермінованих членів речення, яка послідовно обґрунтована в працях І. Р. Вихованця, А. П. Загнітка, Г. О. Золотової, В. П. Малащенко, О. Б. Сиротиніної, Н. Ю. Шведової та ін.

Мета статті – установити кваліфікаційно-класифікаційні ознаки детермінантів, з'ясувати їхній функційний потенціал і семантичну сміність у сучасній українській мові.

Реалізація поставленої мети передбачає необхідність розв'язання таких завдань:

- 1) обґрунтувати статус поняття «детермінант» у сучасній лінгвістиці;
- 2) схарактеризувати лінгвістичну природу детермінантів як самостійних поширювачів речення;
- 3) покласифікувати й описати семантичні типи, групи та підгрупи детермінантних членів речення в сучасній українській мові;
- 4) простежити формально-граматичний вияв детермінантів, систематизувати й описати граматичні засоби їх вираження.

Виклад основного матеріалу. Свого часу Д. М. Овсянко-Куликовський акцентував на наявності в реченні слабкого підрядного зв'язку, який він назвав «несправжнім керуванням». Характеризуючи різновиди

додатків, дослідник зауважував, що окремі з них лише прилягають до дієслова, перебувають біля нього, а не керовані ним безпосередньо (Овсяннико-Куликовський, 1912: 240). Попри це, учений не відмовився від теорії прикріплення другорядних членів речення до окремого компонента. О. М. Пешковський виступив проти класифікації другорядних членів речення виключно за типами зв'язку, оскільки вони не є скороченими позначеннями встановлених понять, а тому викликають у читача думку, що виражають якийсь інший бік справи, крім понять другорядного предмета, другорядної (яка перебуває у спокої) ознаки, ознаки дії, абстрагованої від діяча. До того ж ніякого іншого аспекту, на думку дослідника, тут немає (Пешковський, 1935: 267). О. М. Пешковський уникає вищезазначених термінів і встановлює поняття про керовані, узгоджені і прилеглі другорядні члени речення.

Н. Ю. Шведова пропонує визначення детермінантів саме з опорою на такі форми, що мають залежні компоненти словосполучень зі слабким, нерегулярним зв'язком (Російська граматика, 1980: 30), тобто детермінантні члени речення – це відмінкові форми чи прийменниково-відмінкові групи, що збігаються за формою з іменним компонентом простого двочленного словосполучення, з'єднаного з дієсловом зв'язком нерегулярного (слабкого) керування. Такі поширювачі за своїми формами і функціями об'єднано у два класи: 1) суб'єктно-об'єктні детермінанти, напр.: **Його** то кидало в жар, то морозило, аж трясло, і невідомо було, що готує йому ця тривожна, заметільна ніч (О. Гончар); **В нього** кругом свої! (О. Гончар); **У неї** личко справжнє, рожевеньке, з білим мачком на крихітному носіку й червоними плямками на щічках (Улас Самчук); 2) обставинні детермінанти, напр.: **Над водами й сушею** сходились невидимі їхні траси, і весь час було чути, як навіть ті літаки, що ніби й не швидко пропливають у глибинах неба, залишають далеко за собою мов відлуння грому, свій власний гуркіт (О. Гончар); **Тепер** і ці, розгодовані біля корит монополій квіслінги, скороспечені вельможі навчилися подавати себе публіці досить ефектно: ось і для цього прийому вибрано готель найфешенебельніший, де мають звичай зупинятися мультимільйонери та президенти, в залі створено

цільковиту ілюзію джунглів з криваво-червоними, якимись аж зловісними возницями, з несамовитим гуркотом тамтамів... (О. Гончар); **Спокійно** снується на екрані неба фільм його молодості, його життя (О. Гончар).

О. Б. Сиротиніна наголошує, що термін «детермінанти» необхідно застосовувати тільки до тих членів речення, що за традицією називають непрямыми додатками, оскільки використання для них терміна «непрямий додаток» нівелює принципів розходження між зв'язаними і самостійними членами предикативної конструкції. Поширювачі з обставинним значенням О. Б. Сиротиніна кваліфікує як «ситуанти», які, на відміну від детермінантів, лише доповнюють основну інформацію, репрезентовану предикативною одиницею, указівкою на різні обставини (Сиротиніна, 1980: 42).

На відміну від детермінантів, ситуанти не розрізняють ні конструктивних, ні семантичних моделей предикативних одиниць, напр.: **В Липецьку** як випустять жовтий дим – так, кажуть, одразу купу заяв у міськраду. **А в нас** звикли, мовчать (О. Гончар). Детермінанти позначають учасників події, її дійових осіб, ситуанти – лише час та місце події, тобто ситуацію дії чи стану.

Широке розуміння детермінантних членів речення представлено в празькій «Російській граматиці», де всі поширювачі предиката поділено на обов'язкові і факультативні детермінанти, що порушує в лінгвістиці не тільки загальну типологію детермінантних членів речення, а й клас традиційно виділюваних другорядних членів речення. В окремих випадках невизначений синтаксичний статус надано самостійним поширювачам речення, синтаксична роль яких зведена до особливих випадків функціонування додатків та обставин (Російська граматика, 1979: 115), або вони взагалі винесені за межі другорядних членів речення (Іванова, 1978: 55).

Як наголошено в роботах останніх років, детермінанти мають набір структурно-семантичних характеристик, що є достатньою підставою для кваліфікації їх як другорядних членів речення на основі особливого типу підрядного зв'язку, названого вільним приляганням. Цей тип зв'язку виникає

тільки на рівні речення, пояснюючи не будь-який із його головних членів або головний член односкладного речення, не окрему словоформу в складі речення, а основу загалом або все речення в разі його поширення. У сучасній синтаксичній науці звертають увагу переважно на два типи синтаксичних зв'язків, що спрямовані на відображення відношень між словами, на підставі чого вони «корелюють із семантико-синтаксичними відношеннями між компонентами синтаксичних одиниць, формально їх виявляють» (Вихованець, 1993: 17).

Детермінантний зв'язок можна порівняти з підрядним зв'язком, реалізованим між головною і підрядною частинами деяких семантичних типів, де залежний компонент стосується всієї головної частини. Саме ця відмінність дає змогу протиставляти детермінантні члени речення іншим поширювачам речення, оскільки вони: а) виділювані на базі словосполучення; б) мають двоспрямовані відношення; в) визначають окремі члени речення, не вступаючи з ними в прислівний зв'язок. Ці ж кваліфікаційні параметри, на наш погляд, не дають підстав беззастережно включати детермінантні члени речення в розряд другорядних, оскільки в цьому випадку не буде врахована основна диференційна ознака другорядних членів речення – прислівний характер. Можна, звичайно, припустити, що оскільки диференційовано поширене речення як синтаксичну одиницю, то є поширювана частина речення – головні члени і поширювальна – складники речення, які виконують цю функцію, тобто другорядні члени речення. Якщо відмовитися від терміна «член речення», що, як відомо, зроблено в «Російській граматиці», де за детермінантом закріплене введене Н. Ю. Шведовою поняття «самостійний поширювач речення», то це ще не означатиме, що головним членам речення протиставлено другорядні члени. Їм можуть бути протиставлені одиниці, здатні створити опозицію, тобто «неголовні члени речення». Таке протиставлення акцентує на тому, що для другого члена опозиції головні / неголовні члени речення не характерна основна ознака першого члена – здатність виражати граматичне значення речення – значення предикативності. І лише після цього можливий поділ «неголовних членів речення» на неголовні члени речення, що

мають прислівний характер (традиційно виділювані другорядні члени), і неголовні члени речення, які мають неприслівний характер, до яких і зараховувати детермінанти.

Детермінант – це самостійний семантичний поширювач речення, наявність якого зумовлена комунікативними потребами висловлення, напр.: *Десь на другій вулиці гармошка виводила добре знайомий мотив довосної пісні* (В. Собко). На конструктивному рівні детермінант постає факультативним поширювачем, який може бути опущений без порушення формальної будови речення. Чинник «опущення» такого складника зі структури речення без впливу на його семантику є доказом на користь виокремлення детермінанта. У цьому полягає основна відмінність детермінантів від прислівних поширювачів – конструктивно зумовлених елементів, які включені в речення за законами валентності.

Детермінант – категорія реченневого рівня, йому притаманний особливий детермінантний зв'язок. Зв'язок детермінанта з реченневою предикативною основою є непередбачуваним і необов'язковим, напр.: *До самого ранку битва лютувала з перемінним успіхом* (І. Малик); *Другого дня ми були в Києві* (Ю. Щербак). Словоформи з перемінним успіхом; в Києві є валентно зумовленими, поза ними семантика дієслова не виявлювана, а словоформи *до самого ранку; другого дня* – семантично непередбачувані й виконують функцію детермінантів.

Із-поміж детермінантів за семантикою вирізняють: 1) фонові детермінанти, напр.: *Отам проходила, на галяві заснула, І біля неї тихо скорбна мати сіла* (О. Зуєвський); *Скоро // буде вечір і в тихій кімнаті зазвучать, заридають солов'ї поцілунків* (В. Сосюра); 2) детермінанти зумовленості: *Від сорому, який нащадків пізних Палитиме, заснути я не можу* (І. Франко); *На біду зустрілись ми з тобою* (Ю. Збанацький); 3) детермінанти з характеризувальним значенням: *Спокійно шуміла вода, підмиваючи береги* (Є. Гуцало); *Трохи вірить серце в забобони, логікам усім наперекір* (М. Рильський).

Детермінант визначуваний слабким синтаксичним зв'язком із граматичним ядром речення, а його позиція завжди

периферійна, незалежно від того, чи в реченні наявна одна детермінантна субпозиція: *Ледь-ледь блискотять із імлі степові їхні зорі...* (О. Гончар), чи їх значно більше: *Тоді у лісі було темно* (Є. Гуцало).

Основною ознакою дуплексива є наявність подвійного синтаксичного зв'язку (12, с. 23–56). Дуплексив вирізняється на загальному фоні неголовних субпозицій своєю неоднозначною спрямованістю в межах речення. З одного боку, він підпорядкований підметові, з іншого – присудковій. Загальний синтаксичний закон щодо дуплексива можна сформулювати так: дуплексив, постаючи неголовним складником синтаксичної структури речення, завжди пов'язаний із компонентом-присудком, вираженим дієслівною формою, і компонентом-підметом, вираженим іменником або іншим субстантивованим словом. Його обов'язковість / необов'язковість мотивована ступенем втрати семантики автосемантичним словом (автосемантичними словами), що перебуває (перебувають) у головній субпозиції, пор.: *Він саме в цій хвилині стояв **нахилений** до Зоні і слухав уважно, що вона йому говорила* (О. Кобилянська); *Люди стояли **похмурі і сумні*** (Я. Баш.). Л. Д. Чеснокова зазначає, що основними умовами переходу дуплексива в призив'язковий член є актуалізація загального значення дієслова – значення буття – та неактуалізація значення конкретної дії, що може супроводжуватися десемантизацією дієслова (*Погода **стоїть тепла***), але може й не призводити до десемантизації. В останніх випадках у дієслова зберігається значення конкретної дії, але воно не є комунікативно важливим, оскільки постає як деяке додаткове значення. Відбувається своєрідний збіг двох значень: зв'язкового, що є комунікативно важливим, основним, і значення конкретної дії, яке виражає відтінок основного (*Ось і **сиджу перевізником***) (Чеснокова, 1973: 99).

Перехід дуплексива у призив'язкову частину починається з утрати дієсловом конкретного значення й перетворення його у зв'язку; еліпсис зв'язки в цих конструкціях можна вважати свідченням закінчення процесу переходу дуплексива в призив'язковий член іменного присудка (Чеснокова, 1973: 101). Уважаємо, що одним з основних показників дуплексива, який

відрізняє його від іменного елемента складеного присудка є те, що дуплексив можна опустити, напр.: *Хлопець повернувся додому стурбований. Хлопець повернувся додому. Він був стурбований.*

Висновки та перспективи подальшого дослідження.

Отже, ґрунтовний перегляд вчення про другорядні члени речення зумовлений абсолютно новим підходом до визначення елементарної синтаксичної одиниці. Не всі думки на сьогодні є переконливими, але можна констатувати одне, що традиційне вчення про члени речення не спроможне пояснити всі синтаксичні явища, які все ширше проникають у мову, хоч воно й приваблює своїми базовими вихідними поняттями – типологією форм, формою синтаксичного підрядного зв'язку, різновидом семантико-синтаксичних відношень тощо, що й прогнозує **перспективу** подальших досліджень.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б. О. Ситуанты времени и места как особые члены предложения (на материале русского и английского языков) : автореф. дис. канд. филол. наук. Саратов, 1987. 20 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис: підручник. К. : Либідь, 1993. 368 с.
3. Грамматика современного русского литературного языка : (глав. ред. Н. Ю. Шведова). М. : Наука, 1970. 710 с.
4. Грозян Н. Ф. Детермінантні вияви адвербіальних цільових синтаксем у сучасній українській мові // Наука і освіта Новий вимір. Будапешт. Філологія, 2019 VII (55), Випуск: 189. С. 28–30.
5. Грозян Н. Ф. Типологія детермінантних членів речення в сучасному мовознавстві Соціум. Документ. Комунікація. Серія : Філологічні науки. 2018. Вип. 5. С. 22–32.
6. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис: монографія. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.
7. Иванова Н. М. К вопросу о предикативном значении пространственных словоформ в структуре простого предложения. / Слово и словосочетание как компоненты структуры предложения: Лингвистический сборник. М., 1978. Вып. 12. С. 49–55.

8. Мещанинов И. И. Члены предложения и части речи. М.; Л. : Изд-во АН СССР, 1945. 321 с.
9. Овсяннико-Куликовский Д. Н. Синтаксис русского языка. 2-е изд. СПб. : Овсяннико-Куликовский, 1912. 322 с.
10. Пешковский А. М. Русский синтаксис в научном освещении. М. : Учпедгиз, 1935. 452 с.
11. Русская грамматика : в 2-х т. / под ред. Н. Ю. Шведовой). Т. 2. М. : Наука, 1980. 710 с.
12. Русская грамматика : В 2 т. Praha : Academia, 1979. – Т. 2. 1093 с.
13. Сиротинина О. Б. Лекции по синтаксису русского языка. М.: Высшая школа, 1980. 142 с.
14. Чеснокова Л. Д. Семантические типы членов предложения с двойными отношениями. Ростов-на-Дону : Изд-во Ростов. пед. ин-та, 1973. 105 с.

REFERENCES

1. Alekseev, V. O. (1987). *Situanty vremeni i mesta kak osobyie chleny predlozheniya (na materiale russkogo i angliyskogo yazykov) : avtoref. dis. kand. filol. nauk* (Situations of time and place as special members of the proposal (on the material of Russian and English)). Saratov. 20 (in Russian).
2. Vykhoanets, I. R. (1993). *Hramatyka ukrainskoi movy. Syntaksys: pidruchnyk*. (Grammar of the Ukrainian language. Syntax : Textbook). Kyiv : Lybid'. 368 (in Ukrainian).
3. *Grammatika sovremennogo russkogo literaturnogo yazyka : (glav. red. N. Yu. Shvedova)* (1970) (Grammar of the modern Russian literary language). Moskva : Nauka, 1970. 710 (in Russian).
4. Hrozian, N. F. (2019). *Determinantni vyiavy adverbialnykh tsilovykh syntaksem u suchasni ukrainskii movi* (Deterministic displays of adverb target syntaxes in modern Ukrainian). *Nauka i osvita Novyi vymir*. Budapesht. Filolohiia, VII (55), Vypusk: 189. 28–30 (in Ukrainian).
5. Hrozian, N. F. (2018). *Typolohiia determinantnykh chleniv rechennia v suchasnomu movoznavstvi* (The typology of determinant parts of sentences in contemporary linguistics). *Sotsium. Dokument. Komunikatsiia. Seriia : Filolohichni nauky*. Vyp. 5. 22–32 (in Ukrainian).

6. Zahnitko, A. P. (2001). *Teoretychna hramatyka ukrainskoi movy : Syntaksys: monografii* (Theoretical grammar of the Ukrainian language: Syntax: monograph.). Donetsk : DonNU. 662 (in Ukrainian).

7. Ivanova, N. M. (1978). *K voprosu o predikativnom znachenii prostranstvennykh slovoform v strukture prostogo predlozheniya* (On the question of the predicative meaning of spatial word forms in the structure of a simple sentence). *Slovo i slovosochetanie kak komponenty struktury predlozheniya: Lingvisticheskiy sbornik*. Moskva. Vyp. 12. 49–55 (in Russian).

8. Meshchaninov, I. I. (1945). *Chleny predlozheniya i chasti rechi* (Sentence members and parts of speech). Moskva; Leningrad : Izd-vo AN SSSR. 321 (in Russian).

9. Ovsyaniko-Kulikovskiy, D. N. (1912). *Sintaksis russkogo yazyka* (Russian language syntax). 2-e izd. Sankt-Peterburg : Ovsyaniko-Kulikovskiy. 322 (in Russian).

10. Peshkovskiy, A. M. (1935). *Russkiy sintaksis v nauchnom osveshchenii* (Russian syntax in scientific coverage). – Moskva : Uchpedgiz. 1935. 452 (in Russian).

11. *Russkaya grammatika* (1980). (Russian grammar). v 2-kh t. / pod red. N. Yu. Shvedovoy. T. 2. Moskva : Nauka. 710 (in Russian).

12. *Russkaya grammatika* (1979). (Russian grammar). V 2 t. – Praha : Academia. T. 2. 1093 (in Russian).

13. Sirotnina, O. B. (1980). *Lektsii po sintaksisu russkogo yazyka* (Lectures on the syntax of the Russian language). Moskva: Vysshaya shkola. 142 (in Russian).

14. Chesnokova, L. D. (1973). *Semanticheskie tipy chlenov predlozheniya s dvoynymi otnosheniyami* (Semantic types of sentence members with double relationships). Rostov-na-Donu : Izd-vo Rostov. ped. in-ta. 105

АНОТАЦІЯ

Розвиток сучасної лінгвістики вимагає вирішення теоретичних і практичних завдань, комплексного опису мовних одиниць та їх складових підрозділів та взаємозв'язків. Цей аспект стає актуальним для вивчення детермінантних членів речення. Поглиблене вивчення цих структур сприяє не тільки визначенню функціонування прийменникових поширювачів у

реченні, але й детальному висвітленню загальних і конкретних проблем виділення детермінант різних синтаксичних груп. Стаття присвячена проблемі вивчення одного з індивідуальних питань комунікативної організації речення – ролі детермінантних членів у експлікації просторової, часової, причинної, умовної, цілеспрямованої, класифікуючої семантики та значень уточнення / обмеження, складність / поділ семантико-синтаксичної структури простих речень у сучасній українській мові, їх предметне та формальне вираження. Охарактеризовано характеристики лінгвістичної природи детермінантних членів як незалежних поширювачів пропозиції, виявлено статус детермінантних структур.

Ключові слова: детермінант, член речення, детермінантний зв'язок, поширювач речення.

АННОТАЦІЯ

Развитие современной лингвистики требует решения теоретических и практических задач, комплексного описания языковых единиц и их составляющих подразделений и взаимосвязей. Этот аспект становится актуальным для изучения детерминантных членов предложения. Углубленное изучение этих структур способствует не только определению функционирования предложных распространителей в предложении, но и детальному освещению общих и конкретных проблем выделения детерминант различных синтаксических групп. Статья посвящена проблеме изучения одного из индивидуальных вопросов коммуникативной организации предложения – роли детерминантных членов в экспликации пространственной, временной, причинной, условной, целенаправленной, классифицирующей семантики и значения уточнения / ограничения, сложность / разделение семантико-синтаксической структуры простых предложений в современном украинском языке, их предметное и формальное выражение. Охарактеризованы характеристики лингвистической природы детерминантных членов как независимых расширителей предложения, выявлено статус детерминантных структур.

Ключевые слова: детерминант, член предложения, детерминантная связь, распространитель предложения.